

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: martin.buchtik@soc.cas.cz

Občané o svých možnostech ovlivňovat veřejné dění- únor 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-02</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 2. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1060</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PD.3</i>
Zveřejněno dne:	<i>28. března 2013</i>
Zpracoval:	<i>Martin Buchtík</i>

V rámci svého únorového šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění dotazovalo na názory občanů ohledně jejich možností ovlivňovat veřejné dění, konkrétně pak problémům ve společnosti, v obci, ve státě a možnosti dosažení oprávněných požadavků.

Výsledky v tabulce 1 ukazují, že více než tři pětiny (62 %) obyvatel České republiky jsou toho názoru, že lidé mají podle svého přesvědčení možnost otevřeně se vyjadřovat k problémům ve společnosti, zatímco 34 % vyjádřilo opačné mínění. V jiných sledovaných oblastech jsou však občané spíše skeptičtí k tomu, že běžný člověk má možnost ovlivnit řešení problémů nebo může dosáhnout svých oprávněných požadavků. Jen necelé dvě pětiny (37 %) dotázaných soudí, že mají možnost ovlivňovat řešení problémů ve své obci, 60 % se domnívá že to možné není. Pouze necelá čtvrtina (24 %) obyvatel ČR je toho názoru, že má možnost dosáhnout svých oprávněných požadavků a toliko každý desátý (10 %) pohlíží optimisticky na možnost běžných lidí ovlivňovat řešení problémů na celostátní úrovni. Ve všech těchto případech skepse vůči vlastním možnostem převažovala zřetelně nadpolovičním podílem při součtu variant „rozhodně ne“ a „spíše ne“, u možnosti ovlivňovat řešení problémů na celostátní

úrovni pak nadpoloviční většinu tvořil dokonce i jen samotný podíl odpovědí „rozhodně ne“ (53 %).

Tabulka 1: Možnosti lidí ovlivňovat veřejné dění¹

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
vyjadřovat se k problémům společnosti	19	43	25	11
ovlivnit řešení problémů ve své obci	5	32	43	17
dosáhnout svých oprávněných požadavků	1	23	44	25
ovlivnit řešení problémů ve státě	1	9	34	53

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku tvoří odpovědi „neví“.

Obecně jako optimističtější ve všech uvedených ohledech se ukazují být absolventi vysokých škol, vysoce kvalifikovaní odborníci nebo vedoucí pracovníci, dotázaní s dobrou životní úrovní a lidé hlásící se k pravici. Skeptičtějšími ve vyšší míře pak vesměs byli dotázaní se špatnou životní úrovní, lidé hlásící se k levici nebo nevolíči. Lidé ve věku nad 60 let, důchodci a nezaměstnaní častěji vyjadřovali nesouhlas s tvrzením, že se lidé mohou domoci se svých oprávněných požadavků, důchodci kromě toho byli skeptičtějšími i v případě hodnocení možností ovlivňovat řešení problémů ve své obci, nezaměstnaní pak méně často souhlasili s tvrzením, že lidé jako oni mají možnost otevřeně se vyjadřovat k problémům a nedostatkům ve společnosti. U možnosti ovlivnit řešení problémů ve své obci jsou optimističtější lidé z venkova, respektive z obcí a měst do dvou tisíc obyvatel, naopak lidé z velkých měst jsou častěji optimističtější u možnosti vyjádření se k problémům společnosti.

Jak ukazuje graf 1 s časovým srovnáním, oproti minulému šetření z února 2012 byl zaznamenán mírný nárůst pozitivního hodnocení v oblasti možností vyjadřovat se k problémům společnosti. Zde došlo k posunu o 7 procentních bodů z 55 % na 62 % a po propadu z let 2011 a 2012 tak opět došlo k nárůstu. Od roku 1997, odkdy je problematika stabilně sledována, nedochází k výraznějším změnám, i když na konci 90. let vidíme postupný nárůst pozitivního vnímání v možnostech ovlivňovat řešení problémů v obci a možnostech dosahovat oprávněných požadavků.

¹ Otázka: „Řekl byste, že v dnešní době lidé, jako jste Vy a) mají možnost otevřeně se vyjadřovat k problémům a nedostatkům ve společnosti, b) mohou ovlivnit řešení problémů ve své obci, městě, c) mohou ovlivnit řešení problémů na celostátní úrovni, d) mohou dosáhnout svých oprávněných požadavků?“

Graf 1: Možnosti lidí ovlivňovat veřejné dění – časové srovnání

(Pozn.: v grafu je uveden součet odpovědí určitě ano + spíše ano v procentech pro každou položku)

